

Міністерство освіти і науки України
Українська академія друкарства
Кафедра прикладної математики і фізики

Коляда Р. В., Мельник О. М.
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
ЛІНІЙНА АЛГЕБРА ТА АНАЛІТИЧНА ГЕОМЕТРІЯ

Ч. 4. АНАЛІТИЧНА ГЕОМЕТРІЯ В ПРОСТОРИ

для студентів спеціальностей

122 Комп'ютерні науки (група КН-11) та

126 Інформаційні системи та технології (група ІСТ-11)

(модуль 2 другого семестру першого курсу 2019-2020 н. р.)

Затверджено на засіданні кафедри прикладної математики і фізики
Української академії друкарства (протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.)
Номер варіанта завдання співпадає з номером студента у журналі групи

ТЕМА 4. АНАЛІТИЧНА ГЕОМЕТРІЯ В ПРОСТОРИ

4.1. Задані координати точок $A(x_1, y_1, z_1)$, $B(x_2, y_2, z_2)$, $C(x_3, y_3, z_3)$, $D(x_4, y_4, z_4)$.

- 1) Скласти рівняння площин, які проходять:
  - а) через точку A перпендикулярно до вектора AB ;
  - б) через точки A і B паралельно вектору CD ;
  - в) через точку A паралельно векторам BD і CD ;
  - г) через три точки A, B, C .
- 2) Скласти:
  - а) рівняння прямої BD ;
  - б) рівняння перпендикуляра, опущеного з вершини D на площину ABC ;
  - в) знайти основу перпендикуляра опущеного з точки D на площину ABC ;
  - г) знайти кут між прямою BD і площиною ABC .
- 3) Знайти:
  - 1) довжину ребра BD ;
  - 2) кут між двома ребрами AB і AD ;
  - 3) кут між ребром AD і гранню ABC , якій воно не належить;
  - 4) знайти кут між площинами ABC та ABD ;
  - 5) площу грані ABC ;
  - 5) об'єм піраміди.

$B \bullet$	A	B	C	D
1	(3, 1, 4)	(-1, 6, 1)	(-1, 1, 6)	(0, 4, -1)
2	(3, -1, 2)	(-1, 0, 1)	(1, 7, 3)	(8, 5, 8)
3	(3, 5, 4)	(5, 8, 3)	(1, 2, -2)	(-1, 0, 2)
4	(2, 4, 3)	(1, 1, 5)	(4, 9, 3)	(3, 6, 7)
5	(9, 5, 5)	(-3, 7, 1)	(5, 7, 8)	(6, 9, 2)
6	(0, 7, 1)	(2, -1, 5)	(1, 6, 3)	(3, -9, 8)
7	(5, 5, 4)	(1, -1, 4)	(3, 5, 1)	(5, 8, -1)
8	(6, 1, 1)	(4, 6, 6)	(4, 2, 0)	(1, 2, 6)
9	(7, 5, 3)	(9, 4, 4)	(4, 5, 7)	(7, 9, 6)
10	(6, 8, 2)	(5, 4, 7)	(2, 4, 7)	(7, 3, 7)
11	(4, 2, 5)	(0, 7, 1)	(0, 2, 7)	(1, 5, 0)
12	(4, 4, 10)	(7, 10, 2)	(2, 8, 4)	(9, 6, 9)
13	(4, 6, 5)	(6, 9, 4)	(2, 10, 10)	(7, 5, 9)
14	(3, 5, 4)	(8, 7, 4)	(5, 10, 4)	(4, 7, 8)
15	(10, 9, 6)	(2, 8, 2)	(9, 8, 9)	(7, 10, 3)
16	(1, 8, 2)	(5, 2, 6)	(5, 7, 4)	(4, 10, 9)
17	(6, 6, 5)	(4, 9, 5)	(4, 6, 11)	(6, 9, 3)
18	(7, 2, 2)	(-5, 7, -7)	(5, -3, 1)	(2, 3, 7)
19	(8, -6, 4)	(10, 5, -5)	(5, 6, 8)	(8, 10, 7)
20	(1, -1, 3)	(6, 5, 8)	(3, 5, 8)	(8, 4, 1)
21	(1, -2, 7)	(4, 2, 10)	(2, 3, 5)	(5, 3, 7)
22	(4, 2, 10)	(1, 2, 0)	(3, 5, 7)	(2, -3, 5)
23	(2, 3, 5)	(5, 3, -7)	(1, 2, 7)	(4, 2, 0)
24	(5, 3, 7)	(-2, 3, 5)	(4, 2, 10)	(1, 2, 7)
25	(4, 3, 5)	(1, 9, 7)	(0, 2, 0)	(5, 3, 10)
26	(3, 2, 5)	(4, 0, 6)	(2, 6, 5)	(6, 4, -1)
27	(2, 1, 6)	(1, 4, 9)	(2, -5, 8)	(5, 4, 2)
28	(2, 1, 7)	(3, 3, 6)	(2, -3, 9)	(1, 2, 5)
29	(2, -1, 7)	(6, 3, 1)	(3, 2, 8)	(2, -3, 7)
30	(0, 4, 5)	(3, -2, 1)	(4, 5, 6)	(3, 3, 2)

4.2. Розв'язати наступні задачі

- 2.1. Знайти величини відрізків, які відсікає на осях координат площина, що проведена через точку $M(-2, 7, 3)$ паралельно площині $x - 4y + 5z - 1 = 0$.
- 2.2. Скласти рівняння площини, яка проходить через середину відрізка M_1, M_2 , перпендикулярно цьому відрізку, якщо $M_1(1, 5, 6), M_2(-1, 7, 10)$.
- 2.3. Знайти відстань від точки $M(2, 0, -0,5)$ до площини $4x - 4y + 2z + 17 = 0$.
- 2.4. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $A(2, -3, 5)$ паралельно площині Oxy .
- 2.5. Скласти рівняння площини, якій належить вісь Ox і точка $A(2, 5, -1)$.
- 2.6. Скласти рівняння площини, яка проходить через точки $A(2, 5, -1), B(-3, 1, 3)$ паралельно вісі Oy .
- 2.7. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $A(2, 5, -1)$ і пряму
$$\frac{x-2}{1} = \frac{y-3}{2} = \frac{z+1}{2}.$$
- 2.8. Скласти рівняння площини, яка проходить через дві паралельні прямі: $\frac{x-3}{2} = \frac{y}{1} = \frac{z-1}{2}$ і
$$\frac{x+1}{2} = \frac{y-1}{1} = \frac{z}{2}.$$
- 2.9. Скласти загальне рівняння прямої, утвореної перетином площини $x - y - 7z + 9 = 0$ з площиною, яка проходить через вісь Ox і точку $A(3, 2, -5)$.
- 2.10. Скласти рівняння площини «у відрізках», якщо вона проходить через точку $M(6, -10, 1)$ і відсікає на осі Ox відрізок $a = -3$, а на осі Oz – відрізок $c = 2$.
- 2.11. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $A(2, 3, -4)$ паралельно двом векторам $\vec{a} = (4, 1, -1)$ і $\vec{b} = (2, -1, 2)$.
- 2.12. Скласти рівняння площини, яка проходить через точки $A(1, 1, 0)$ і $B(2, -1, -1)$ перпендикулярно до площини $5x + 2y + 3z - 7 = 0$.
- 2.13. Скласти рівняння площини, яка проходить через початок координат перпендикулярно до двох площин: $2x - 3y + z - 1 = 0$ і $x - y + 5z + 3 = 0$.
- 2.14. Скласти рівняння площини, яка проходить через точки $A(3, -1, 2)$ і $B(2, 1, 4)$ паралельно вектору $\vec{a} = (5, -2, -1)$.
- 2.15. Скласти рівняння площини, яка проходить через початок координат перпендикулярно до вектора $\overline{AB}$, якщо $A(5, -2, 3), B(1, -3, 5)$.
- 2.16. Знайти величини відрізків, які відсікає на осях координат площина, що проведена через точку $M(-2, 7, 3)$ паралельно площині $x - 4y + 5z - 1 = 0$.
- 2.17. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $M(1, -1, 2)$, перпендикулярно відрізку M_1M_2 , якщо $M_1(2, 3, -4), M_2(-1, 2, -3)$.
- 2.18. Показати, що пряма $\frac{x}{6} = \frac{y-3}{8} = \frac{z-1}{-9}$ паралельна площині $x + 3y - 2z - 1 = 0$, а пряма $\{x = t, y = t - 2, z = 2t + 1\}$ лежить у цій площині.
- 2.19. Скласти загальне рівняння площини, яка проходить через точку $A(3, -4, 1)$ паралельно координатній площині Oxy .
- 2.20. Скласти рівняння площини, яка проходить через вісь Oy і точку $M(3, -5, 2)$.
- 2.21. Скласти рівняння площини, яка проходить через точки $M(3, -1, 2), N(2, 1, 4)$ паралельно вісі Oz .

- 2.22. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $M(2, 3, -1)$, і пряму $\{x = t - 3, y = 2t + 5, z = -3t + 1\}$.
- 2.23. Знайти проекцію точки $M(4, -3, 1)$ на площину $x - 2y - z - 15 = 0$.
- 2.24. Визначити при якому значенні B площини $x - 4y + z - 1 = 0$ і $2x + By + 10z - 3 = 0$ будуть перпендикулярні.
- 2.25. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $M(2, -3, -4)$ і відсікає на вісях координат відрізки однакової величини.
- 2.26. При яких значеннях A і n пряма $x : 3 = (y - 5) : n = (z + 5) : 6$ перпендикулярна до площини $Ax + 2y - 2z - 7 = 0$?
- 2.27. Скласти рівняння площини, яка проходить через точки $A(2, 3, -1)$ і $B(1, 1, 4)$ перпендикулярно до площини $x - 4y + 3z + 2 = 0$.
- 2.28. Скласти рівняння площини, яка проходить через початок координат перпендикулярно до площин: $x + 5y - z + 7 = 0$ і $3x - y + 2z - 3 = 0$.
- 2.29. Скласти рівняння площини, яка проходить через точки $A(2, 3, -5)$ і $B(-1, 1, -6)$ паралельно вектору $\vec{a} = (4, 4, 3)$.
- 2.30. З'ясувати, при якому значенні C площини $3x - 5y + Cz - 3 = 0$ і $x - 3y + 3z + 5 = 0$ будуть перпендикулярні.

4.3. Розв'язати наступні задачі:

- 3.1. Довести паралельність прямих

$$(x - 1) : 6 = (y + 2) : 2 = z : (-1) \text{ і } \begin{cases} x - 2y + 2z - 8 = 0, \\ x + 6z - 6 = 0 \end{cases}$$

- 3.2. Довести, що пряма $(x + 1) : 2 = (y + 1) : (-1) = (z - 3) : 3$ паралельна площині $2x + y - z = 0$, а пряма $(x - 2) : 2 = y : (-1) = (z - 4) : 3$ лежить у цій площині.

- 3.3. Скласти рівняння прямої, яка проходить через точку $A(1, -3, 3)$ і утворює з осями координат кути у 60° , 45° і 120° відповідно.

- 3.4. Довести, що пряма $(x - 1) : 2 = (y + 1) : 3 = (z - 1) : 6$ перпендикулярна до прямої $\begin{cases} 2x + y - 4z + 2 = 0, \\ 4x - y - 5z + 4 = 0. \end{cases}$

- 3.5. Скласти параметричні рівняння медіани трикутника з вершинами: $A(3, 6, -7)$, $B(-5, 1, -4)$ і $C(0, 2, 3)$, яка проведена з вершини C .

- 3.6. При якому значенні n пряма $(x + 2) : 3 = (y + 1) : n = z : 1$ буде паралельна прямій $\begin{cases} x + y - z = 0 \\ x - y - 5z - 8 = 0 \end{cases}$.

- 3.7. Знайти точку перетину прямої $(x - 1) : 1 = (y + 1) : (-2) = z : 6$ з площиною $2x + 3y + z - 1 = 0$.

- 3.8. Знайти проекцію точки $A(3, 1, -1)$ на площину $x + 2y + 3z - 30 = 0$.

- 3.9. При якому значенні C площини: $3x - 5y + Cz - 3 = 0$ і $x + 3y + 2z + 5 = 0$ будуть перпендикулярні?

- 3.10. При якому значенні A площина $Ax + 3y - 5z + 1 = 0$ паралельна прямій $(x - 1) : 4 = (y + 2) : 3 = z : 1$?

- 3.11. При яких значеннях n і C пряма $(x-1):n=(y+1):4=(z-5):(-1)$ перпендикулярна площині $3x-2y+Cz+1=0$?
- 3.12. Скласти рівняння прямої, яка проходить через початок координат паралельно прямій $\{x=2t+5, y=-3t+1, z=-7t-4\}$.
- 3.13. Перевірити, чи належать точки $A(0, 0, 2)$, $B(4, 2, 5)$ і $C(12, 6, 11)$ одній прямій.
- 3.14. Скласти рівняння прямої, яка проходить через точку $A(2, -5, 3)$ паралельно прямій $\begin{cases} 2x-y+3z-1=0, \\ 5x+4y-z-7=0. \end{cases}$
- 3.15. Скласти рівняння прямої, яка проходить через точку $A(2, -3, 4)$ і перпендикулярна до прямих: $(x+2):1=(y-3):(-1)=(z+1):1$ і $(x+4):2=y:1=(z-4):(-3)$.
- 3.16. При яких значеннях A і B площина $Ax+By+6z-7=0$ перпендикулярна до прямої $(x-2):2=(y+5):(-4)=(z+1):3$?
- 3.17. Показати, що пряма $x:6=(y-3):(-8)=(z-1):(-9)$ паралельна площині $x+3y-2z+1=0$, а пряма $(x=t+7, y=t-2, z=2t+1)$ лежить у цій площині.
- 3.18. Скласти рівняння площини, яка проходить через вісь Oz і точку $A(-3, 1, -2)$.
- 3.19. Показати, що прямі $x:1=(y-1):(-2)=z:3$ і $\{3x+y-5z+1=0, 2x+3y-8z+3=0\}$ перпендикулярні.
- 3.20. При якому значенні D пряма $\begin{cases} 3x-y+2z-6=0, \\ x+4y-z+D=0 \end{cases}$ перетинає вісь Oz .
- 3.21. При якому значенні p прямі: $\{x=2t+5, y=-t+2, z=pt-7\}$ і $\begin{cases} x+3y+z+2=0, \\ x-y-3z-2=0 \end{cases}$ паралельні?
- 3.22. Знайти точку перетину прямої $(x-7):5=(y-1):1=(z-5):4$ і площини $3x-y+2z-8=0$.
- 3.23. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $A(2, -5, 3)$ паралельно площині Oxz .
- 3.24. Скласти загальні рівняння прямої, утвореної перетином площини $x+2y-z+5=0$ і площини, яка проходить через вісь O_y і точку $M(5, 3, 2)$.
- 3.25. При яких значеннях B і D пряма $\begin{cases} x-2y+z-9=0, \\ 3x+By+z+D=0 \end{cases}$ лежить у площині Oxy ?
- 3.26. Скласти рівняння площини, яка проходить через точку $A(2, 3, 3)$ паралельно двом векторам $\vec{a}=(-1, -3, 1)$ і $\vec{b}=(4, 1, 6)$.
- 3.27. Скласти рівняння прямої, яка проходить через точку $A(3, 4, 5)$ паралельно осі Ox .
- 3.28. Скласти рівняння прямої, яка проходить через точку $A(2, 3, 1)$ перпендикулярно до прямої $(x+1):2=y:(-1)=(z-2):3$.
- 3.29. Скласти канонічне рівняння прямої, яка проходить через точку $A(1, -5, 3)$ перпендикулярно до прямих $x:2=(y-2):3=(z+1):(-1)$ і $\{x=3t+1, y=-t-25, z=2t+3\}$.
- 3.30. Знайти точку, яка симетрична точці $A(4, 3, 10)$ відносно прямої $(x-1):2=(y-2):4=(z-3):5$.

4.4. Пряма (L) задана загальним рівнянням $\begin{cases} A_1x + B_1y + C_1z + D_1 = 0, \\ A_2x + B_2y + C_2z + D_2 = 0. \end{cases}$

Скласти канонічне рівняння прямої (L), а також рівняння площини, що проходить через пряму (L) і точку $M(x_1, y_1, z_1)$.

№	A_1	B_1	C_1	D_1	A_2	B_2	C_2	D_2	x_1	y_1	z_1
01	2	-1	-3	1	1	5	1	0	3	0	2
02	1	2	3	-1	2	-3	2	-9	1	2	0
03	1	1	-1	-1	8	3	-6	-2	-1	2	1
04	1	1	-1	2	4	-3	1	-1	2	-3	0
05	2	5	-3	-4	4	-3	2	-9	0	4	-2
06	2	7	-1	-8	1	2	1	-4	-3	0	5
07	3	4	2	-8	1	5	1	0	1	3	0
08	1	-4	-2	3	3	1	1	-5	5	1	-2
09	1	1	-1	-1	1	2	1	-4	-2	0	1
10	3	1	1	-5	4	-3	1	-1	0	-5	2
11	2	1	1	-2	2	-1	-3	6	0	2	3
12	1	-3	2	2	1	3	1	14	4	1	2
13	1	-2	1	-4	2	2	-1	-8	4	2	1
14	1	1	1	-2	1	-1	-2	2	2	3	5
15	2	3	1	6	1	-3	-2	3	10	-9	5
16	3	1	-1	-6	3	-1	2	0	-7	6	2
17	1	5	2	11	-1	-1	-1	-1	15	-10	2
18	3	4	-2	1	2	-4	3	4	2	6	10
19	5	1	-3	4	1	-1	2	2	2	8	10
20	1	-1	-1	-2	1	-2	1	4	2	4	6
21	4	1	3	2	2	-1	1	-8	3	7	11
22	3	3	-2	-1	2	-3	1	6	1	2	3
23	6	-7	-4	-2	1	7	-1	-5	2	0	4
24	8	-1	-3	-1	1	1	1	10	1	2	2
25	6	-5	-4	8	6	5	3	4	7	0	-1
26	1	5	-1	-5	2	-5	2	5	3	5	2
27	2	-3	1	6	1	-3	-2	3	2	5	1
28	5	1	2	4	1	-1	-3	2	5	1	3
29	4	1	1	2	2	-1	-3	-8	4	0	-3
30	2	1	-3	-2	2	1	1	6	-4	6	3

4.5. Знайти відстань від точки $M_0(x_0, y_0, z_0)$ до площини, що проходить через три точки $M_1(x_1, y_1, z_1)$, $M_2(x_2, y_2, z_2)$, $M_3(x_3, y_3, z_3)$.

№	x_0	y_0	z_0	x_1	y_1	z_1	x_2	y_2	z_2	x_3	y_3	z_3
01	-12	7	-1	-3	4	-7	1	5	-4	-5	-2	0
02	1	-6	-5	-1	2	-3	4	-1	0	2	1	-2
03	-7	0	-1	-3	-1	1	-9	1	-2	3	-5	4
04	-2	4	2	1	-1	1	-2	0	3	2	1	-1
05	2	-1	4	1	2	0	1	-1	2	0	1	-1
06	-5	-9	1	1	0	2	1	2	-1	2	-2	1
07	3	-2	-9	1	2	-3	1	0	1	-2	-1	6
08	-6	7	-10	3	10	-1	-2	3	-5	-6	0	-3
09	-2	3	5	-1	2	4	-1	-2	-4	3	0	-1
10	-3	4	-5	0	-3	1	-4	1	2	2	-1	5
11	4	3	0	1	3	0	4	-1	2	3	0	1
12	-21	20	-16	-2	-1	-1	0	3	2	3	1	-4
13	3	6	68	-3	-5	6	2	1	-4	0	-3	-1
14	2	-10	8	2	4	-3	5	-6	0	-1	3	-3
15	-3	2	7	1	-1	2	2	1	2	1	1	4
16	5	-4	5	1	3	6	2	2	1	-1	0	1
17	-12	1	8	-4	2	6	2	-3	0	-10	5	8
18	10	1	8	7	2	4	7	-1	-2	-5	-2	-1
19	-3	1	8	2	1	4	3	5	-2	-7	-3	2
20	10	-8	-7	-1	-5	2	-6	0	-3	3	6	-3
21	-4	-13	6	0	-1	-1	-2	3	5	1	-5	-9
22	-3	-6	-8	5	2	0	2	5	0	1	2	4
23	14	-3	7	2	-1	-2	1	2	1	5	0	-6
24	-6	5	5	-2	0	-4	-1	7	1	4	-8	4
25	-13	-8	16	1	2	0	3	0	-3	5	2	6
26	16	-8	-13	0	2	1	-3	0	3	6	2	5
27	5	5	-6	-4	0	-2	1	7	-1	-4	-8	4
28	7	-3	14	-2	-1	2	1	2	1	-6	0	5
29	-8	-6	-3	0	2	5	0	5	2	4	2	1
30	6	-13	-4	-1	-1	0	5	3	-2	-9	-5	1

4.6. Знайти точку перетину прямої $\frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ і площини $Ax + By + Cz + D = 0$.

№	x_0	y_0	z_0	l	m	n	A	B	C	D
01	2	3	-1	-1	-1	4	1	2	3	-14
02	-1	3	-1	3	-4	5	1	2	-5	20
03	1	-5	1	-1	4	2	1	-3	7	-24
04	1	0	-3	1	0	2	2	-1	4	0
05	5	3	2	1	-1	0	3	1	-5	-12
06	-1	-2	3	-3	2	-2	1	3	-5	9
07	1	2	-1	-2	1	-1	1	-2	5	17
08	1	2	4	2	0	1	1	-2	4	-19
09	-2	1	-4	-1	1	-1	2	-1	3	23
10	-2	2	-3	1	0	0	2	-3	-5	-7
11	1	1	-2	2	-1	3	4	2	-1	-11
12	1	-1	1	1	0	-1	3	-2	-4	-8
13	-2	1	-3	-1	1	2	1	2	-1	-2
14	-3	2	-2	1	-5	3	5	-1	4	3
15	2	2	4	2	-1	3	1	3	5	-42
16	3	4	4	-1	5	2	7	1	4	-47
17	5	2	-4	-2	0	-1	2	-5	4	24
18	1	8	-5	8	-5	12	1	-2	-3	18
19	3	1	-5	1	-1	0	1	7	3	11
20	5	-3	1	-1	5	2	3	7	-5	-11
21	1	2	6	7	1	-1	4	1	-6	-5
22	3	-2	8	1	-1	0	5	9	4	-25
23	-2	-3	3	-5	1	4	-1	5	3	3
24	4	2	2	3	-1	2	5	3	1	-42
25	4	4	3	2	5	-1	4	1	7	-47
26	-4	2	5	-1	0	-2	4	-5	2	24
27	-5	8	1	12	-5	8	-3	-2	1	18
28	-5	1	3	0	-1	1	3	7	1	11
29	1	-3	5	2	5	-1	-5	7	3	-11
30	6	2	1	-1	1	7	6	-1	-4	5

4.7. Розв'язати наступні задачі

7.1. Написати рівняння циліндричної поверхні, яка проходить через точки $M_1(1; 0; -1)$, $M_2(2; 0; 2)$, якщо площини $\pi_1 : x + 2y + z = 0$, $\pi_2 : x - z = 0$ є її площинами симетрії, а пряма $l = \pi_1 \cap \pi_2$ – її віссю симетрії.

7.2 – 7.4. Написати рівняння конуса обертання, який проходить через прямі:

$$l_1 : \begin{cases} x = 2 + t, \\ y = 2t, \\ z = -1 + 2t; \end{cases} \quad l_2 : \begin{cases} x = 2 + 2t, \\ y = t, \\ z = -1 + 2t; \end{cases} \quad l_3 : \begin{cases} x = 2 - t, \\ y = 2t, \\ z = -1 - 2t. \end{cases}$$

7.5 – 7.7. Написати рівняння циліндричної поверхні обертання, якщо рівняння трьох твірних її :

$$l_1 : \begin{cases} x = t, \\ y = t, \\ z = t; \end{cases} \quad l_2 : \begin{cases} x = -1 + t, \\ y = t, \\ z = t + 1; \end{cases} \quad l_3 : \begin{cases} x = 1 + t, \\ y = -1 + t, \\ z = 2 + t. \end{cases}$$

7.8. Написати рівняння циліндра обертання, який проходить через точку $M_0(1; -2; 1)$, віссю якого є пряма: $x = t$, $y = 1 + 2t$, $z = -3 - 2t$.

7.9. Параболічний циліндр проходить через точки $M_1(1, 1, 1)$, $M_2(1, -1, 1)$, його твірні паралельні прямій: $x = t$, $y = t$, $z = -2t$, а площина $x + y + z = 0$ є його площиною симетрії. Написати рівняння цього циліндра.

7.10 – 7.12. Написати рівняння циліндра, якщо $\vec{a} = (5; 3; -2)$ напрямний вектор його твірних і

$$\text{рівняння напрямної: } 1) \begin{cases} x^2 + y^2 = 25, \\ z = 0; \end{cases} \quad 2) \begin{cases} y^2 - z^2 = 4, \\ x = 0; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} x^2 = 2z, \\ y = 0. \end{cases}$$

7.13 – 7.14. Написати рівняння конуса, описаного навколо сфери: а) $x^2 + y^2 + z^2 = 4$;

б) $(x - 2)^2 + y^2 + z^2 = 9$.

7.15. Конус заданий рівнянням $x^2 + y^2 - z^2 = 0$. Написати рівняння площини, яка проходить через точки $M_1(0, -2, 2)$, $M_2(-1, 0, 0)$ і перетинає даний конус по параболі.

7.16. Написати рівняння конуса з вершиною $S(1; 0; -1)$, який проходить через криву:

$$\begin{cases} x + y = 0, \\ \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{16} - \frac{z^2}{4} = 1. \end{cases}$$

7.17. В площині Oyz дано коло з центром в точці $(0, 4, 0)$ і радіусом $r = 1$. Написати рівняння поверхні, що утворилася в результаті обертання цього кола навколо осі Oz .

7.18. Коло, радіус якого r , розміщене на площині Oyz так, що дотикається до осі Oz в початку координат. Написати рівняння поверхні, утвореної в результаті обертання кола навколо осі Oz .

7.19. Записати рівняння поверхні, що утворилася в результаті обертання параболі $z^2 = 10y$, $x = 0$ навколо осі Oz .

7.20 – 7.23. Записати рівняння поверхні, що утворилася в результаті обертання навколо осі Oy

кожної з наступних кривих, розміщених у площині: а) еліпса $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$; б) гіперболи

$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$; в) гіперболи $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = -1$; г) параболі $x^2 = 2py$.

7.24. Написати рівняння поверхні, що утворилася в результаті обертання синусоїди $z = \sin y$ навколо осі Oz .

7.25. Скласти рівняння круглого конуса, який проходить через всі три координатні осі.

7.26. Знайти геометричне місце прямих, які проходять через точку $(3; 0; 5)$ і утворюють з площиною Oxy кут $\pi/4$.

7.27. Записати рівняння циліндра, твірною якого є коло $\begin{cases} x^2 + y^2 = 25, \\ z = 0 \end{cases}$ і напрям твірної заданий відношенням $m : n : p = 5 : 3 : 2$.

7.28 – 7.29. Знайти рівняння циліндра, якщо він проходить через криву $\begin{cases} (x-1)^2 + (y+3)^2 + (z-2)^2 = 25, \\ x + y + z + 2 = 0, \end{cases}$ а твірна його: 1) паралельна осі Ox ; 2) паралельна прямій $x=y, z=c$.

7.30. Напрямна циліндра задана рівняннями: $\begin{cases} x = y^2 + z^2, \\ x = 2z, \end{cases}$ а твірна його перпендикулярна до площини напрямної. Записати рівняння циліндра.

4.8. Розв'язати наступні задачі

8.1. Написати рівняння сфери, описаної навколо тетраедра з вершинами в точках $A(2, 1, -1), B(0, 3, -1), C(0, 0, -3), D(0, -1, -1)$.

8.2. Написати рівняння сфери, що дотикається до прямої $x = 1 + 3t, y = -4 + 6t, z = 6 + 4t$ в точці $M_1(1, -4, 6)$ і до прямої $x = 4 + 2t, y = -3 + t, z = 2 - 6t$ в точці $M_2(4, -3, 2)$.

8.3. Написати рівняння сфери, вписаної в тетраедр з вершинами в точках $S\left(-\frac{11}{3}, 4, -\frac{22}{3}\right), A(-2, 1, 1), B(-1, -4, -2), C\left(3, \frac{8}{3}, -\frac{2}{3}\right)$.

8.4. Дано вершини еліпсоїда $A_1(8, 0, 0), A_2(-2, 0, 0)$. Написати його рівняння, якщо в перетині його площиною Oyz отримується еліпс: $x=0, \frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{4} = 1$.

8.5. Дано рівняння еліпсоїда $\frac{x^2}{3} + \frac{y^2}{12} + \frac{z^2}{27} = 1$, прямої $l: \begin{cases} 2x - y = 0, \\ z - 9 = 0 \end{cases}$ і точка $M_0(-3, 1, 1)$.

Написати рівняння тієї дотичної площини до еліпсоїда, яка проходить через пряму l і не перетинає відрізок OM_0 .

8.6. Осі симетрії однопорожнинного гіперболоїда є осями ортонормованого репера. Написати рівняння цього гіперболоїда, якщо він проходить через криву $\begin{cases} 25x^2 - 16z^2 = 144, \\ x = y \end{cases}$ і точку $M_0(3, 4, 3)$.

8.7. Знайти рівняння прямолінійних твірних поверхні $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} + \frac{z^2}{4} = 1$, які проходять через точку $M_0(5, 3, 2)$.

8.8. Визначити вид перерізу двопорожнинного гіперболоїда, заданого рівнянням $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} = 1$ площиною $\pi: Ax + By + Cz + d = 0$.

8.9. Написати рівняння площини, яка паралельна даній площині $\pi: x - y + z - 5 = 0$ і перетинає параболоїд $\frac{x^2}{9} - \frac{z^2}{4} = 2y$ по двох прямолінійних твірних. Знайти рівняння цих твірних.

8.10. Знайти рівняння прямолінійних твірних параболоїда $\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{2} = 2z$, які паралельні площині $6x + 4y - 8z + 1 = 0$.

Визначити вид і розміщення поверхні, користуючись перетвореннями повороту і перенесення або групуванням членів в рівнянні поверхні:

8.11. $z = 2x^2 - 4y^2 - 6x + 8y + 1$;

8.12. $z = x^2 + 3y^2 - 6y + 1$;

8.13. $x^2 + 2y^2 - 3z^2 + 2x + 4y - 6z = 0$;

8.14. $z^2 = 3x + 4y + 5$;

8.15. $x^2 + 4y^2 + 9z^2 - 6x + 8y - 18z - 14 = 0$;

8.16. $x^2 + 4y^2 - z^2 - 10x - 16y + 6z + 14 = 0$;

8.17. $3x^2 + 6x - 8y + 6z - 7 = 0$;

8.18. $3x^2 + 3y^2 - 6x + 4y - 1 = 0$;

8.19. $3x^2 + 3y^2 - 6x + 4y - 1 = 0$;

8.20. $3x^2 + 3y^2 - 3z^2 - 6x + 4y + 4z + 3 = 0$;

8.21. $4x^2 - y^2 - 4x + 4y - 3 = 0$.

8.22 – 8.24. Визначити координати центра і довжину радіуса для кожної з наступних сферичних поверхонь:

а) $x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 10z + 22 = 0$; б)

$x^2 + y^2 + z^2 - 6x + 8y + 2z + 10 = 0$; в) $x^2 + y^2 + z^2 + 12x - 6y + 37 = 0$.

8.25. Записати рівняння поверхні другого порядку, яка проходить через точки $(0;0;0)$, $(1;1;-1)$, $(0;0;1)$, для якої площини $x + y + z = 0$, $2x - y - z = 0$, $y - z + 1 = 0$ є площинами симетрії.

Записати рівняння кругового конуса, який дотикається до площин Oxz і Oyz по прямих ox і Oy ?

8.26. Записати рівняння конічної поверхні, яка перетинає площину Oyz по колу $x=0$, $y^2 + z^2 = 2ry$, а площину Oxz по параболі $y=0$, $z^2 - 2px = 0$.

8.27. Записати рівняння поверхні другого порядку, якщо, вона перетинає площину Oxy по колу $x^2 + y^2 - 12x - 18y + 32 = 0$, $z = 0$, а площини Oxz і Oyz по параболах, осі яких паралельні додатному напрямку осі Oz , причому параметр параболи, яка лежить в площині Oxz , рівний 1.

8.28. Написати рівняння сферичної поверхні з центром в точці $C(3; -1; 6)$ і радіусом $R = 7$.

8.29. Через точку $(2; 1; -1)$ провести таку хорду поверхні $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{16} + \frac{z^2}{9} = 1$, яка ділилася б в цій точці навпіл.

8.30. Через точку $(5; 1; 2)$ провести пряму так, щоб вона перетнула поверхню $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} - z^2 = 1$; тільки в одній точці.

4.9. Розв'язати наступні задачі

Визначити вид і розміщення поверхні, користуючись перетвореннями повороту і перенесення або групуванням членів у рівнянні поверхні:

9.1. $x^2 + 2xy + y^2 - z^2 = 0$;

9.2. $z = x^2 + 2xy + y^2 + 1$;

9.3. $z^2 = x^2 + 2xy + y^2 + 1$;

9.4. $2xy + z^2 - 2z + 1 = 0$;

9.5. $x^2 + y^2 + 2z^2 + 2xy + 4z = 0$;

9.6. $x^2 + y^2 - z^2 - 2xy + 2z + 1 = 0$;

9.7. $2xy + 2x + 2y + 4z = 0$;

9.8. $x^2 + 5y^2 + z^2 + 2xy + 6xz + 4yz - 2x + 6y + 2z = 0$;

9.9. $2x^2 + 2y^2 - 5z^2 + 2xy - 2x - 4y - 4z + 2 = 0$;

9.10. $x^2 - 2y^2 + 4z^2 + 4xy + 6xz + 2x + 4y + 6z - 8 = 0$;

9.11. $5x^2 - y^2 + z^2 + 4xy + 6xz + 2x + 4y + 6z - 8 = 0$.

Звести до канонічного виду рівняння поверхонь другого порядку і записати формули перетворення:

9.12. $3x^2 + 2y - 4z = 0$;

9.13. $x^2 + 5y^2 + z^2 + 2xy + 6xz + 2yz - 12 = 0$;

9.14. $x^2 + y^2 + 4z^2 + 2xy + 4xz + 4yz - 24 = 0$;

9.15. $5x^2 + 5y^2 + 3z^2 + 8xy - 9 = 0$;

9.16. $x^2 - 6y^2 + 2z^2 - 2x + 12y + 4z + 9 = 0$;

9.17. $3x^2 - 2y^2 + 12x - 2y + 4z + 6 = 0$;

9.18. $y^2 + 2z^2 - 4y + 12z + 10 = 0$;

9.19. $2x^2 + y^2 + 4z^2 - 4x + 6y + 16z - 1 = 0$;

9.20. $x^2 + 2y^2 - 6x + 4y + 8z + 13 = 0$;

9.21. $2x^2 + 3y^2 - 4x + 12y - 12z + 2 = 0$;

9.22. $x^2 - 2z^2 + 6x + 4y + 4z + 3 = 0$;

9.23. $x^2 - y^2 + z^2 - 2x + 4y - 3 = 0$;

9.24. $x^2 - 3y^2 + 10x + 12y + 13 = 0$;

9.25. $5x^2 + 10y^2 + 2z^2 - 40y + 50 = 0$;

9.26. $5x^2 + 3y^2 + 3z^2 - 2xy + 2xz - 2yz + 4x + 8y + 12z - 4 = 0$;

9.27. $x^2 + y^2 + 4z^2 + 2xy + 4xz + 4yz + 8x + 4y - 5 = 0$;

9.28. $2xz + 4x + 6y + 8z - 2 = 0$;

9.29. $6x^2 + 4y^2 + 5z^2 + 4xz - 4yz + 4x + 4y + 6z - 27 = 0$;

9.30. $5x^2 + 5y^2 + 8xy - 4xz + 4yz - 36x + 36y - 18z - 18 = 0$;

9.31. $4x^2 + 2y^2 + 3z^2 + 4xz - 4yz + 8x - 4y + 8z = 0$;

9.32. $5y^2 - 2x + 10y - 4z + 1 = 0$;

9.33. $3x^2 + 2yz - 6x + 4y - 4z + 1 = 0$;

9.34. $2x^2 - 3y^2 + 2z^2 - 8xz - 2yz + 4x - 6y + 8z - \frac{35}{3} = 0$.